

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítottak.

A városok országos kongresszusa.

A legutóbbi közgyűlés városunk polgármesterét és főjegyzőjét kiküldötte, hogy a folyó hó 29-től kezdődő városkongresszuson a thjf. képviseletében részt vegyenek. Nagyvárad lesz az idén színhelye annak az impozáns gyűlésetnek, mely hivatva van a legmostohább elbánásban részesülő városaink érdekében viribus unitis sikra szállni, s a haladást célzó határozatokat meghozni.

Magyarország kikiáltott agrár állam. A városokban az ipari, a vidéken a mezőgazdasági társadalom dominál. Számítalan motoszka zavarta fej tehát állandóan szembe helyezi a városok érdekét az agrár társadalomával. Minthogy pedig nálunk mint mezőgazdasági államban az állami szervekben, tehát elsősorban a parlamentben és a kormányzatban, természetesen sulyánál fogva a mezőgazdasági társadalom érvényesül inkább: azért ahol érzik csapják arcul szinte minden újabb szerződéssel, melyet szomszéd államokkal kötnek a nemzet kulturális nagyságának zászló vivőit vagy csak legeslegutóljára gondolnak rájuk.

Hogy persze ostobaság a városok fejlődésétől agrár voltunkat féltetni nem is kellene emlitenünk. Az iparnak és kereskedelemnek tulhajtott törekvései ellentétbe kerülhetnek a mezőgazdaságéival, de a város jól felfogott érdekei az agrár társadalomnak, az agrár nemzetnek is életbe vágó érdekei, ha egyáltalában a haladást szívén viseli.

A városokban kerülnek ki a mezőgazdasági művelés eszközei. A városok főfogyasztói a mezőgazdasági terményeknek. A városokban összegyűlemlő fizikai, de különösen intellektuális termelőerők és a tömegek fogyasztó képessége teszi lehetővé, hogy olyan művelődési intézmények keletkezzenek, melyek a vidék elszórt, gyér lakossága mellett nem keletkezhetnének. Aztán hol elégíti ki a vidék magasabb kulturális szükségleteit? De még fizikai jólétének hiányos előfeltételeit is csak a városokban szerezheti be.

Az évtizedes mostoha elbánás 1909-ben egy táborba hozta össze a városok képviselőit. Összeáltak, hogy tüntessenek értékük mellett. Egységes erővel hangoztatják elsőrangú voltukat a modern világ kulturális tényezői sorában. S megkövetelik mindenkitől, akinek szava van érdekük elő- vagy hátramosztásában, hogy az őket megillető figyelem-, méltányolás- és támogatásban részesítse őket. Mert amit itt-ott a művelt nyugat nivójára emelt városi kulturát látunk az vagy egy-egy kegyképen kijutott konc, vagy rendkívüli szerencsés körülmények támogatta magánigyekezet eredménye. Erre városi kulturát csak Magyarországon baziroznak, másutt sehol.

Kifejezett célja tehát a kongresszusnak a városok megóvásán és támogatásán, a várostudomány fejlesztésén és e tudomány eredményének, valamint a gyakorlati tapasztalatoknak a városok javára szóló értékesítésén munkálkodni. Nagyszerű és ideális cél, minden igaz magyar szívet-lelkét áldozza örömet a szent ügy támogatására.

Delta.

Emléket Türr Istvánnak.

A Türr emlékmű bizottság mozgalma.

Türr István tábornok városunk nagy fia még mindig jeltelen sírban alussza örök álmát a budapesti Kerepesi temetőben. Baján, szülővárosában még nincs szobra s a gyűjtés, amit e cél érdekében indítottak, sajnos gyöngye eredménnyel végződött. Most azután a nagynevű hős és érdemekben gazdag hazafi emlékezetének a megörökítésére országos mozgalom indult meg, amelyet a most megalakult »Türr emlékmű bizottság« lelkes felhívással indít utjára. A mai magyar társadalom legjobbjaiból alakult e bizottság, amely azt valja nemes céljával, hogy méltó emlékművel jelölje meg Türr Istvánnak évek óta porladó hamvait.

A bizottság a nagyközönséghez fordul felhívásában és a kegyeletes szép terv megvalósításához annak támogatását kéri. A felhívás többek között így szól: »Türr István tábornok, a hős magyar katona, ki messze külföldi csatatereteken küzdött, de legszöntebb céljával hazánk alkotmányának visszavívását tűzte ki, ma

még csupán egy korhatag fakeszt alatt pihen a Kerepesi-temetőben. Van-e honfi szív, mely ne őrizné hálás kegyelettel az ő nemes emléket s ne érezné, hogy ezt az emléket, mint a nemzet erkölcsi kincsének becses részét, maradó jelekben is át kell szállítanunk az utánunk következő nemzedékekre. A véres harcok Türr tábornokából az áldott béke munkás hőse lett. Tömérdek, fáradhatatlanul végzett kulturális munkával igyekezett részt venni a modern Magyarország kiépítésében. A nemzet művelődését, vagyonosodását, erkölcsi és anyagi gyarapodását egyaránt sikeresen szolgálta. S mily megkapó mozzanat, hogy a hadi babérokkal koszorúzott dalia, mint a magyar szent korona országai békegyesületének elnöke végezte lovagias, nemes életét. Lelkében annyi retentő csatának emlékével, testén beforrott sebhelyekkel, a legemberségesebb ügynek, a béke ügyének élére állt.«

Szép és igaz szavak s remélhetőleg visszhangot is fognak kelteni az ország s főleg megyénk és Baja társadalmában, melynek lelke nemcsak, hogy fogékony volt mindig a kegyelet parancsolta kötelességek iránt, hanem önmagát iparkodik megbecsülni azáltal, hogy nagy fainak emléke felállításához a saját adományaival minél nagyobb számban és összegben járulnak. Türr István sirja lehet még egyelőre jeltelen, de emlékezte nem pusztult ki azok elméjéből, akik valaha látták, kalandos és gazdag pályáját ismerték, katonai és polgári erényeit csodálták.

Türr István a magyar szabadságharc deli vitéze, a magyar emigráció tette kész, elszánt vezérelméje, magyar volt testestől-lelkestől, magyar, de egyben világpolgár is a szó legnemesebb értelmében. Otthona volt az egész művelt világ, mindenfelé hódolattal tekintettek fel megragadó alakjára, eszményi férfiszépségére lelke tartalmának bámulatos sokoldalúságára. Mindenütt tudták hogy ragyogó mult van mögötte, de mindenhol érezték, hogy a jelen elevensége, modernsége, tettekérsége van vele, a jövő sok ezernyi villogó, rajzoló terve áll előtte.

Türr biztos volt benne, hogy hősi dicsőségének és pozitív alkotásainak emléke tul fogja élni. Mert ha elfelejtik a generálist, akkor is megemlékeznek a munkásról, ha nincs kegyelet a harcos iránt, megtisztelik benne a béke hőroszát. Vajjon csatlakozott volna reménységében? Oly sokat és sokfélélt adott nemzetének: elfeledtük volna. Bizunk az ellenkezőjében és hiszünk a társadalomnak kegyeletes áldozatkészségében.

— **Kinevezés.** Kelemen Ede dr. budapesti gyakorló ügyvédet a király, igazságügyminisztere előterjesztésére az abrudbányai járásbíró-sághoz albirónak nevezte ki.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje 1913-1914 évre.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. é. október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben levő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

Az eszék—zupanjei—száraparti vonalon a Zupanje-száraparttól Zupanjeére jelenleg este 6:20-kor induló vonat Zupanje száraparttól már d. u. 3 órakor fog indulni.

A strizivojna—vrpolje—samaci vonalon a Strizivojna—Vrpoljeről jelenleg d. e. 10:57-kor induló vonat már d. e. 9:30-kor fog indulni.

A baja—bezdán—zombori vonalon a Zomborról jelenleg d. e. 8:57-kor induló vonat Zomborról d. u. 12:35-kor fog indulni.

A budapest keleti pályaudvar—fiumei vonalon a Fiuméről Budapestre d. e. 9:35-kor érkező gyorsvonat Fiumétől Adony-Pusztaszabolcsig október hó 1-től február 28-ig megszűnik.

A Budapestről Fiuméba este 7:40-kor induló gyorsvonat október 1-től február 28-ig megszűnik, Budapest keleti pályaudvar és Budapest—Kelenföld között azonban 1914. februárban minden hétfőn, csütörtökön és szombaton a Wien—budapest—tírol—rivierai expresszvonat hálókocsijával forgalomba helyeztetik. Skradtól—Fiuméig a vasár- és ünnepnapú idényvonat megszűnik.

A körös—belovár—verőcei vonalon a vonatok menete Körös és Belovár között gyorsítottak.

Az adony—pusztaszabolcs—tapolcai vonalon a nyári idény gyorsvonatpár megszűnik.

A székesfehérvár—paksi vonalon a Bőrgöndről Székesfehérvárra d. e. 10:11-kor induló vonat megszűnik.

A győr—jutas—ujdombóvári vonalon a Hajmáskér-től Győrig minden szombaton és a Győrtől Hajmáskérig minden hétfőn közlekedő vonat megszűnik.

Újtások a vasúti árudíjzabásnál.

Az osztrák, magyar- és bosznia-hercegovinai vasúti igazgatóságok állandó díjzabási bizottsága 1913. évi április havában tartott ülésén számos díjzabási intézkedést indítványozott, melyeknek keresztülvételét a részes igazgatóságok a felügyeleti hatóságok részéről való jóváhagyás esetére elhatározták.

E küszöbön lévő intézkedések közül a következő fontosabbak említendők meg:

A gyengébb felépítésményu vasutakról fővasutakra irányuló forgalomban oly áruk díjzabását illetőleg a melyeknél a használt kocsis raksúlyáért való díjfizetés van kikötve, az a változás fog beállni, hogy a fuvardíjat azért a súlyért kell fizetni, melyet a feladási állomáson a használt kocsi legnagyobb megengedett keréknyomására való tekintettel berakni szabad, de legalább is — mint eddig — a fuvardíj 10000 kg-ért fog számíttatni. Ily áruknak rendes nyomtávu kocsikban keskenyvágnú forgózsámolyokon való szállításánál a keskenyvágnú vasutakról fővasutakra irányuló forgalomban a díjzabásnak a fővonalakon legalább a használt rendes nyomtávu kocsi raksúlyáért kell történnie. A nyitott kocsikban szállítandó áruk jegyzéke kiegészítetik a »kártya«-cikkkel, egyben a »kártya-

viz, kártya- és gyantaepe«-valamint a »nyers, csak hasított vagy szétvágott gyöngyház lemezek vagy gyöngyház darabok«-ebből a jegyzékből töröltetnek.

A kazánkocsikban való szállítás a következő cikkekre is kiterjesztetik, úgy mint »tej«, »borsecet« és »hulladékug, a sulfitcellulose gyártásnál származó, besűrítve is, továbbá a szeszgyártásánál és a cukor gyártásánál származó.«

E cikken kívül az áruosztályozásba még a következő új cikkek fognak felvétetni: Palaliszt égetve is (II-A-C.) Barnaszénbitumen, csomagolva (II-II-II.) Barnaszénbitumen, csomagolatlanul (A-B.) Ólomgyapju (II-A-A.) Sójabab-dara (A-A-1 kül. díjsz.) Zöldmész (gázmész) (II-A-C.)

Az áruosztályozás T-35 tétele alatt foglalt »trágyaszerek«-közé felvétetnek tollhulladékok, a tollszárak kivételével.

A papírra, az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámterületéről való kivétel esetére megállapított osztályozás »levél-papír- és levélborítékokra, papurból való burkolatban (cuveloppe) vagy kartonokban is«-kiterjesztetik.

A pamutszövetek osztályozásában az a változás áll be, hogy a »pamutszövetek, mindenműek, a festettek a nyomtatottak is, kivéve az impregnáltakat«-II-A-A szerinti fognak osztályoztatni, ha vagy csomagolatlanok, de összekötve, vagy összefűzve vannak, vagy csak papírba vannak burkolva, olyképp, hogy a csomagok két vége szabadon maradjon s a göngyölet ne terjedjen túl a széleken.

Abból a célból, hogy a másra mint újságnymtatásra szolgáló nyomtatópapír osztályozását illetőleg felmerült kételyek eloszlattassanak, ez a cikk az áruosztályozás P-7 tételének a) pontja alatt névleg meg fog nevezettni.

HIREK.

— **Kinevezték a detektíveket.** A polgármester tegnap kinevezte a miniszterileg előírt létszámokban a városi detektíveket. Baján két detektívet kellett kinevezni s így a város bizottságára felügyelők legalább ismét szaporodtak kettővel. A főkapitány arra kért bennünket, hogy a kinevezett detektívek nevét ne közöljük — hát mi eleget teszünk ennek a kérésnek, mégpedig annál szívesebben, mert meggyőződésünk, hogy úgy is tudja már az egész város a két detektív nevét.

— **Elfogott lótolvaj cigányok.** A vasárnapi vásáron a pélmónostori csendőrség távirati megkeresése folytán a bajai csendőrség elfogott két cigányt, akik szombat éjjel több drága lovat loptak egy pélmónostori gazda istállójából. Azóta a cigányok kihallgatása során kiderült, hogy a lopott lovak nem Pélmónostorról valók, hanem egy másik baranyai községből, melynek nevét a lóköltők nem tudják megmondani. A két elfogott cigány egy nagyobb tolvaj és betörőbandának a tagja. Ez a banda már hetek óta garázdálkodik Somogy, Baranya, Fejér és Zalamegyében és számos nagyobb lopást és betörést követek már el. Szombaton éjjel egy baranyai községben működött a banda. A csendőrség azonban rajtakapta őket és üldözöbe vette, de a cigányoknak a lopott lovakkal mégis sikerült elmenekülniök. Menekülés közben a banda többfelé széledt. Kettőn Bajára tartottak, hogy az itteni vásáron megkíséreljék a lopott lovak eladását. Ez a szándékuk azonban nem sikerült mert a bajai csendőrség, alighogy föltűntek a vásáron azonnal elcsípte őket.

— **Uj orvos.** Dr. Scheiber Leó orvos, aki tanulmányait a budapesti és a bécsi tanulmányegyetemen végezte, bérlini tanulmányutjáról megérkezve, működését Baján megkezdte. Lakik Haynald utca és Lámpa-utca sarkán.

— **Megöltött rendőr.** Pavlity János és Gergity Máttyás szentiváni rendőrök a határban őrszolgálaton voltak. A fűben lepihentek s mikor nemsokára Gergity felkelt s néhány lépésre eltávozott társától, annak fegyvere, nem tudni hogyan elszűlt és a golyó Gergity lábába furdódott s összezúzta a csontját. Gergity rendőrt hordágyon vitték a bajai köz-kórházba.

— **Verekednek az inasok.** Többször volt alkalmunk tapasztalni, hogy az izr. elemi iskolából kijövő kis tanulókat rakoncátlan inasgyerekek ok nélkül megverik. Felhívjuk a rendőrség figyelmét arra, hogy iparkodjék megakadályozni a kis tanulók ilyen molesztálását.

— **Páratlan népszerűség.** Az a népszerűség, melynek a Pesti Hirlap, radikális szabadelvű, ellenzéki napilap, ma széles Magyarországon, sőt a külföldön élő magyarok közt is örvend, igazán páratlannak mondható. Naponta 150 ezer példányban jelenik meg. Szédületes szám, melyet nálunk még az olcsó boulevard-lapok sem értek el. A Pesti Hirlap külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek; a Divatszalon c. kintűnő divatlapot kedvezményes áron rendelhetik meg és karácsonyi ajándékkul kapják a Pesti Hirlap nagy képes naptárát. A Pesti Hirlap Naptárát az 1914-ik évre, gazdag szépirodalmi, ismeretterjesztő és közhasznú tartalommal, minden új előfizető is ajándékkul kapja, aki legalább október óta előfizetője lesz a lapnak. A Pesti Hirlap előfizetési ára egy órára 2:40, két órára 4:80 kor., október-decemberi negyedévre 7 korona. A Divatszalon című gazdag tartalmú divatlapal együtt negyedévre 9 korona 50 fillér. — Az Érdekes Újság című pompás kiállítású hetilappal együtt negyedévre 9 korona 80 fillér. A Pesti Hirlap kiadóhivatala, hova az előfizetést legcélszerűbb postautalvánnyal beküldeni, Budapest, V. ker., Váci-körút 78. sz. alatt van.

— **Vasgyáros az Urániában.** Igen kellemes estély kínálkozik f. hó 26-án pénteken és 27-én szombaton. Akkor mutatja be ugyanis az Uránia Ohnet György világhírű regénye nyomán készült »Vasgyáros«-című színművét, mely a színpadon már meghódította az egész világot. Hisszük, hogy a film bemutatása is osztatlan tetszést fog kelteni, annál is inkább mivel a felvétel oly effektussal történt s oly káprázatóan elegáns színészek játszó, ami maga már elég garancia arra, hogy városunk közönségét meghódítsa. Reméljük is, hogy az Uránia tulajdonosának ama törekvése, hogy a legnagyobb áldozatok árán a legújabb újdonságok színrehozásával, közönségünk elismerését kivívja s természetesnek találjuk, hogy mindkét estén teltházat fog vonzani ez a világszenzációs filmújdonság.

— **A Krieger-féle Tokai China vasbor** nem támadja meg a fogat, nem terheli meg a gyomrot és ezért az összes vaskészítmények között az első helyet foglalja el. Világszerte évtizedek óta használják a vérszegénységből eredő összes bajoknál, étvágytalanság, gyomorhaj, mindennemű testi gyöngeségnél és gyengén fejlődő gyermeknél. Valódi 5 puttonos tokaji borból készült, nagyon kellemes ízt és hatása biztos. Üvege 3 korona 20 fillér a gyógyszerárakban. Póstan küldi utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után KRIEGER GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvin-tér.

— **Fontos tényező** ragályos betegségek elkerülésére a szájtüreg és a fogak rendszeres ápolása. Ma már általánosan tudott dolog, hogy minden fertőző betegség parányi baktériumok révén terjed el és ezek szaporodásához a szájtüregben ahol romlott fog vagy gyökér is van kedvező talajol szolgál. A szájnak rendszeres tisztántartása és a fognak mechanikai tisztítása valamely jól bevált fogápolási szerrel, mint amilyen a Sarg féle Kalodont megvédődik a foghas a fogak tiszták egészségesekek, fehérek maradnak és a betegséget elkerülhetjük mert a legújabb kutatások szerint a baktériumok okozzák pl. a torokgyulladás, gyomorbojokot stb. Nem lehet eléggé utalni azokra a káros következményekkel melyek a fogak ápolásának az emésztés anynyira fontos és nélkülözhetetlen szervének elhanyagolása folytán állanak elő. Ellof Förberg doktor Stockholm kimutatja, hogy 73% a caries betegeknek baját az elhanyagolt fogainak köszönhetette. A fogak rendszeres tisztítása minden étkezés után és lefekvés előtt egy jó, bevált és elismert szerrel, mint amilyen a Sarg-féle Kalodont nem ajánlható eléggé.

MŰVÉSZET.

ÉBER SÁNDOR.

Éber Sándorról, a nagyhírű freskóművészről szép tárcát írt a Kalocsai Néplap a szésvári templom felszentelése alkalmából. A templom gyönyörű freskóit ugyanis — mint már mi is megirtuk — Éber festette. A Kalocsai Néplap tárcájából közöljük tehát a következő ismeretést:

Erről az első között is első freskóművészről, vagyis inkább az ő első, egészen magafestette templomáról kell egypár sort is mondani. A kórus alatt van egy kis szabályos falterület, a négy sarkában egy egy szívmotívumból szalag fut a középrész felé és egyesül a IHS-ben... Az arcus triumphalis — a szentélyt és a hajót elválasztó pillér — szől először a lelkemhez. A bünbeesés fájának ágai lepik el. Hajladozik a sok ág, zöldel a levél mosolyog az alma, s hogy a bünbeesés körülményeiből semmi se hiányozzék, a faágakat egy művészi megkomponált kigyó-girland futja körül, mindegyik kigyónak szájában az alma a csalétek. A templom boltívei az első bün átkától való szabadulástról beszélnek...

Az Istenanya látogatása Erzsébetnél a második kép. Teljes napfényben ragyog a ház terrassa, lépcsőjén áll az öreg Zakariás, kitárt kezeivel várva a jövő Máriát, csodálkozik Erzsébeten, ki térdelve üdvözli kedves vendégét. A távolban kanyarog az út, amerre Mária jött s haragos zöldjűekkel lekötik a szemet a hatalmas ciprusok. A képen az elrendezés művészi volta s a színhatás pompája akkora, hogy a néző nem bír a képtől megválni. Az anya látogatta meg rokonnát, azért keretezte ezen képét a termékenység jelével a buzakalással a művész. A boltív alját egy a buzavirág és a buzakalász vonalaiból csodálatosan megrajzolt diszítés övezi.

Betlehem a harmadik kép. Kívül nagy árnyék a sötét éjszakában, melyben csak a Megváltó csillaga világít. Sugarai a jászolban fekvő kis Jézusra esnek. Az isteni kisded középpontja a képnek, belőle árad a fény vakítóan megvilágítva a szül Máriát. Sz. József távolabb áll imára kulcsolt kezekkel. Az isteni dicsőség ragyogó felhője fogja át a kép baloldali részét, benne kis angyalfejek szemlélik a csodát. Nagy, álló angyal kiterjesztett karokkal énekl az Ur dicsőségét, másik kettő imádj a kis Jézust. Jobb oldalról a pásztoro-

kat vezető hódolatra az angyal. Micsoda csodálkozás és szent félelem az arcon, a néző megbüvölve áll. A karácsonyi képhez a karácsonyfa ágai adják a diszítést, tobozos fenyőgallyak övezik a képet és határolják az ivmezőt.

A szentély egészen az isteni Mesteré. A földtekén áll az Üdvözítő, szemei mint a galambszemek, homlokán az isteni fenség, ajakán a szeretett lélek után vágyakozó jegyes edesége, kiterjesztett karjai várva várnak minden lelket. Az a nagy fehér mező, amelyből kiemelkedik, a körülötte négyszeresen körülfutó dusan aranyozott koszoru, melyben a gyönyörű angyalfejek külön is megcsodálandók, mind bámulatosan egyesül arra, hogy az isteni Üdvözítő főnsége imádást, hódolást követelve jusson kifejezésre. Az iv négy szegletéből kiinduló négy rózsatő zöld ágai és piros rózsák koszorúzzák az egész képet: a megtestestült szeretet az áldozatos szeretet szimboluma, a piros rózsák övezi. Valamit talán még a falak ornamentikájáról. Az Üdvözítő freskója, az előbb elmondott diszítés s a falak festése oly egységes, oly művészi, hogy az ember alig győzi csodálni, s oly végtelen nyugalom honol ott, hogy nem mer az ember egy hangos szót kiejteni. Az oszlopokon a szőlőmotívumból alkotott girland fut le két oldalt s a közepén fehér galambok röpködnek az isteni Mester felé. A nagy mezők bekerítésére ugyan találhatott volna e megfelelőbb diszítést a művész — hiszen szenvedett az Ur! — mint a pasziflora virágot? Ebből a virágból komponált oly szép szelagot a művész, amilyent sehol sem lehet látni. Annak kijelentésével még tartozom a művész zsenialitásának hogy az egész templomban nincs egy esetvonás, nincs egyetlen diszítés, nincs semmi, amit vagy amihez csak hasonlót is lehetne látni bárhol s dacára ezen tökéletesen új diszítésnek, nincs egyetlen vonal, amely a harmóniát zavarná. Bátran és igazán mondottuk mindnyájan, akik láttuk, hogy ilyen egészségesen átrendelt és kifestett temploma hazánknak alig van.

IRODALOM.

Jövedelmező-e a baromfitenyésztés? Tekintettel a hus és egyéb élelmiszerek mai tűrhetetlen magas áraira — gyakran ismétlődve merül föl most ez igazán aktuális kérdés.

Pedig erre határozott *igen*-nel felelhetünk, — föltéve ha az értelemmel és ésszerűen üzenek — sőt mi több, biztos állíthatjuk, hogy semmiféle mezőgazdasági mellékfoglalkozás semmiféle más állat tenyésztése nem oly jövedelmező, mint éppen az aránylag oly csekély befektetéssel, munkával és idő veszteséggel kis helyen is üzhető baromfitenyésztés.

A baromfitenyésztés okszerű és legjövendőbb módjára alaposan megtanít bennünket Pauly könyve: *Handbuch der Geflügelzucht*, 8 rétf alakban, 1000 oldalnyi terjedelemben, 650 szöveggel, 30 színes ábrával. E 35 éves gyakorlat tanulságaiból leszürt munka, a többi sok között a következő főfejezeteket tartalmazza:

A baromfitenyésztés története, jelentősége és jövedelmezősége.

A tojás, természetes és mesterséges költés. A csirkék fölnevelése, ápolása táplálása, hizlalása és herélése.

Haviteendők.

A baromfi ellenségei és betegségei. Baromfiólak. Tenyésztés és ápolás.

A mű leírja továbbá a tyukok minden fajtát, a vizi- és disz-szárnyasokat és a galambokat oly kimerítő részletességgel és oly könnyen

érthető modorban, hogy ezen a téren semmiféle kérdés nem marad homályban.

Nem sokat mondunk, ha azt állítjuk, hogy ez a könyv nemcsak a legjobb, hanem a leg részletesebb és leggazdagabban illusztrált műve a német irodalomnak ezen a téren, nélkülözhetetlen tanítómestere mindenkinek, aki a baromfitenyésztés iránt érdeklődik, abból magának hasznot és örömet szerezni akar, vagy azt létfontos kerestetforrásul választja.

A remek kiállítású könyv ára 14 korona, megszerezhető azonban havonként megjelenő 1 koronás füzetekben is, sőt egyes fejezetek külön is kaphatók az „Illustrierte Thierfreund“-kiadóhivatalában, Köflach (Steiermark) valamint a lap kiadóhivatalában: Kollár A. könyvkereskedésben is Baján.

23270/1913. kig. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A városi közkórház gazdasági udvara áthelyezése folytán ujonnan építendő összesen 10144 kor. 16 f. költséggel előirányzott szolgálat, sertésöl, baromfiöl, kerítések és kutépítési, illetve helyreállítási munkálatok biztosítása végett a városi gazdasági hivatalban folyó évi október hó 2-ik napján délelőtt 11 órakor árlejtés fog tartatni alulírottául betekinthező terv, költségvetés és feltételek mellett.

Csakis zárt írásbeli ajánlatok fogadhatnak el az árlejtés megtartására kitűzött határidőig. Bánatpénz nem teendő le. Baja, 1913. szeptember 22.

Weisz Nándor
tanácsnok.

Szőlő árverési hirdetmény.

A bajai m. kir. Kertészegediskola telepén mintegy 100–120 mm. borszőlő termés zárt ajánlati versenytárgyaláson métermázsánként a legtöbbet ígérőnek eladatik.

Az ajánlatokhoz 100 K bánatpénz melléklendő s az ajánlatok az iskola vezetőségéhez legkésőbbben szeptember hó 29-én délután 3 óráig beadandók.

Bővebb felvilágosítás az iskola vezetőségénél szerezhető s a szőlőtermés bármikor megtekinthető. 1781

A m. kir. Kertészegediskola Vezetősége.

Megbízható, kitűnő szerkezetű

kecskeméti

borsajtót

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetségére, mint az O. K. H. tagja gyárából. Az

Ipari és Háziipari szövetkezetek

Beszerező és Értékesítő Központja

Budapest, VIII. József-körút 36. sz.

Tessék árjegyzéket kérni. 1749

Csinos kivitelű

n é v j e g y e k
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában

